

2022 - 2023

DEMO - timen

Demokrati&Medborgerskab

ELLEHØJSKOLEN

I skoleåret 2022-2023 har hver klasse en ugentlig "Demo" time (medborgerskab og demokrati). "Demo" timen ligger på samme tidspunkt i alle klasser nemlig tirsdag fra kl.9.15 – 10.00. Klassens kontaktlærere har lektionen og der er mulighed for at begge kontaktlærere er til stede i starten af skoleåret.

Formålet med den ugentlige lektion er at give eleverne en stemme altså inddragelse og medbestemmelse og oplevelse af at være en del af et forpligtende fællesskab.

Der skal sættes fokus på forskellige emner som styrker klassens fællesskab men hele tiden med afsæt i eleverne udviklingstrin.

Der arbejdes for eksempel forebyggende med fællesskabet i klassen, den gode klassekammerat evt med afsæt i cases. Der skal være fokus på det inkluderende fællesskab, at man kan ytre sig uden at føle sig "forkert".

Der arbejdes ligeledes med taletid og lyttetid, respekt for andres holdninger og synspunkter

Der kan tales om kontroversielle emner såsom negativ social kontrol, træffe de rigtige valg, radikaliserings, ligestilling, kriminalisering, fravær/tilstedevær, krænkende sprog, temaer fra elevrådet, et klip fra DR Ultra o.a nyheder, temaer fra elevtrivselsundersøgelsen o. m.a

Øvelse af sætningsstartere; "jeg mener at..", "jeg er uenig /enig...", "man kunne vel også sige..", "jeg oplever.."

Form

Der kan med fordel arbejdes med den strukturerede dialog eksempelvis hvor læreren (evt efter en proces med eleverne) sætter et emne/problemstilling på dagsorden.

I udgangspunktet er CL-øvelserne (cooperative learning) fantastiske til at aktivere det størst mulige antal elever. Her kommer der nogle eksempler til inspiration.

Vær opmærksom på at hvis eleverne skal sætte sig i en cirkel så vil de søge de/den samme makker hver gang – man kan her med fordel lave eleverne sætte sig, introducere teamet for derefter at lave "frugtsalat" o.lign så der flyttes rundt. Hvis stemningen har været lidt tung under drøftelsen, kan stemningen løsnest – evt ved en ny runde "frugtsalat"

1. Fuldendelse af positive/negative sætninger:

Første runde:

- Jeg føler mig respekteret/hørt, når....

Anden runde:

- Jeg føler mig ikke respekteret/hørt, når...

2. Koncentriske cirkler:

Øvelsen understøtter:

- Aktiv lytning.
  - Opmuntring til personligt udtryk og egne ideer.
  - At udvikle og udtrykke viden og forståelse.
-
- a. Del eleverne ind i 1 og 2.
  - b. Bed eleverne om at sætte sig i en cirkel over for toerne.
  - c. Arranger dem i samtale afstand.
  - d. En af cirklerne får nu fx ét minut til at snakke om emnet. Den anden cirkels rolle er, at lytte, nikke bekræftende og i det hele taget at være positive.
  - e. Sæt alle i gang på samme tid. Meld klart ud når tiden er gået. Den anden cirkel inviteres til at starte. Det kan være en god ide, inden den første cirkel sættes i gang, at eleverne får et halvt til et helt minuts tænkepause.
  - f. Når begge cirkler har fortalt, roterer fx den inderste cirkel én plads til højre.
  - g. Punkt 4 og 5 gentages.

3. Bygge pyramide:

- a. Sæt eleverne sammen parvis.
- b. Giv dem en tidsbegrænset opgave.
- c. Sæt parrene sammen 4 og 4.
- d. Bed dem gentage den tidsbegrænsede opgave. De skal blive enige om eventuelle løsninger og definitioner.
- e. Man kan fortsætte med at lave grupperne større og større.
- f. Slut af med en cirkelsamtale, hvor eleverne inviteres til at reflektere over, hvad de har lært.

4. Cirkelsamtale.

Det er en god ide at lade "talepinden" gå rundt flere gange, så der udvikles rum og tid til refleksion.

Vi bruger en "talepind" for, at eleverne vænnes til at vente på tur og lytte til sine klassekammerater. Det er kun den, der har "talepinden", som har taleretten, de andre må kun lytte.

Det er vigtigt, at cirklen følges rundt og at der ikke springes rundt fra elev til elev.

5. Think, pair, share.

- a. Stil et relevant spørgsmål for hovedtemaet - skriv det eventuelt op.
- b. Sæt eleverne i par evt i en cirkel
- c. Bed parrene om at reflektere over spørgsmålet og dele deres ideer med deres partner.
- d. Send "talepinden" rundt for at parrene kan dele deres ideer i cirklen.

MEDBORGERSKAB & DEMOKRATI

.

Demokrati & medborgerskab - Vidensnotat

<https://emu.dk/sites/default/files/2019-09/Vidensnotat%20GSK%20og%20FRIT.pdf>

Demokratisk dannelse i grundskoler og fritidstilbud Inspiration til det forebyggende arbejde

https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/gsk_trivsel_inspirationskatalog%20demokrati.pdf

Viden og inspiration

<https://emu.dk/grundskole/demokrati-og-faellesskaber/viden-og-inspiration>

DCUM

[Metodehåndbog: 30 nye veje til bedre trivsel - Dansk Center for Undervisningsmiljø \(dcum.dk\)](#)